

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülüsthan Kılıç Koçyiğit
Muş Milletvekili

14 Aralık 2019 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan Faizsiz Kuruluşlarının Bağımsız Denetimi Yürüten Denetçiler İçin Etik Kuralları başlığında bağımsız denetçilerin etik davranışlarının İslami değerler ile uyumlu olması gerektiği altı çizilmiştir.

Denetçilerin mesleki görev ve hizmetleri yerine getirirken denetçilere yol göstermesi için kurandan bazı sure ve ayetler referans göstermiştir. İslami bakış açısıyla belirlenen bu etik kuralları 6 başlıkta toplanmış olup, “Dürüstlük, insanın yeryüzündeki halifelîği ilkesi İhlas, Takva, erdemli olma ve işini mükemmel yapma ve Allah-u Teâlâ korkusuyla davranma.” şeklinde sırlanmıştır. Denetçiler için belirlenen bu etik kurallar Kuran'dan referanslarla açıklamıştır. Allah-u Teala korkusuyla davranma başlığında “şüphesiz Allah, üzerinizde bir gözetleyicidir ve ayrıca herkesin kazandığını gören Allah inkâr edilir mi...?” ayetlerden örnekler vererek “bu sebeple denetçi Allah-u Teâlâ'nın kendisini cezalandırılabileceğini her şeyden kaçınarak buna karşı önlemler almalıdır.” denilmektedir. Yine denetim standartlarıyla ilgili kısımda, Kur'an-ı Kerim'deki Zilzal Suresi'nde geçen “Kim ağırlığınca bir hayır işlerse onun mükafatını görecektir. Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse onun cezasını görecektir” şeklinde örnekler de verilmiştir.

Denetçilerin uyması gereken etik kurallar ve davranışları yukardaki örneklerde olduğu gibi İslam dini bakış açısıyla yazılmıştır. Buda açıkça Anayasanın laiklik ilkesine aykırıdır. Anayasanın laiklik ilkesi din ve devlet işlerini birbirinden ayırır. Resmi bir dini olmayan Türkiye Cumhuriyeti Devleti, belli bir dinin kurallarını kanunlar ve diğer devlet işlemleri yoluyla vatandaşlara ve yöneticilere benimsetmeye de zorlayamaz. Bu düzenleme aynı zamanda din ve inanç hürriyetini de ihlal etmektedir. Çünkü Türkiye'de farklı inançlara mensup devlet memurları da bağımsız denetçi olarak görev yapmaktadır.

Bu bağlamda,

1. 14 Aralık 2019 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan Faizsiz Kuruluşlarının Bağımsız Denetimi Yürüten Denetçiler İçin Etik Kuralları bölümünde etik kurallar ve davranışlar islam dini bakış açısıyla düzenlenmesinin amacı nedir? Bu Anayasaya aykırı bir düzenleme değil midir?
2. Resmî Gazete’ de yayımlanan Faizsiz Kuruluşlarının Bağımsız Denetçilerinin etik kural ve davranışlarının nasıl olması gerektiğini Diyanet İşleri Başkanlığı mı belirlemektedir?
3. Bu düzenlemeye benzer İslam dini referans gösterilerek Resmî Gazete’de yayımlanan başka düzenlemeler de var mıdır? Varsa bunlar hangileridir?
4. Anayasa’nın laiklik ilkesini açıkça ihlal eden bu düzenlemeyi iptal edecek misiniz?
5. Resmî Gazete’de yayımlanan düzenlemeler Cumhurbaşkanlığı İdare İşleri Başkanlığı, Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğünce yayımlanmaktadır. Resmî Gazete’de yayımlanan düzenlemeler Anayasaya aykırılığı bakımından denetlenmemekte midir?
6. Türkiye’de farklı inanç ve kimliklere mensup devlet memurlarını olduğu hususu dikkate alınmadan mı bu tür düzenlemeler yayımlanmaktadır? Anayasa da güvence altına alınan din ve inanç hürriyeti ilkesini ihlal eden düzenlemelerin bir daha yazılmaması ve yayımlanmaması için önlemler alacak mısınız?